

Nr 286.

Av herr **Magnusson** i Tumhult, *i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 147, med förslag till lag om sparbanker m. m.*

Kungl. propositionen med förslag till lag om sparbanker m. m. innebär förutom i avseende å bestämmelser i ett antal spörsmål, som avse detaljer eller frågor av mera formell natur, reformering av sparbankslagen beträffande de betydelsefulla frågorna om reglerna för huvudmännens tillsättande och kontrollens anordning samt vissa bestämmelser, som direkt avse att trygga och befordra sparbankernas soliditet. Beträffande kontrollens anordning har Kungl. Maj:t i likhet med sparbankssakkunnigas flertal stannat vid att tillsynen över sparbankerna skall vara fördelad emellan den nuvarande tillsyningsmyndigheten — Kungl. Maj:ts befallningshavande — och en särskild sparbanksinspektion. Denna inspektionsmyndighet skulle enligt Kungl. Maj:ts förslag överlämnas åt en tjänsteman, sparbanksinspektören, vilken, på samma gång han skulle fungera såsom central tillsyningsman över sparbankerna, skulle förbindas med finansdepartementet på det sätt, att han i departementet skulle handlägga där förekommande sparbanksfrågor.

Nödvändigheten av att inrätta en särskild sparbanksinspektion utöver Kungl. Maj:ts befallningshavandes tillsyningsmyndighet har under behandlingen av frågan om reformering av sparbankslagen starkt ifrågasatts. Det har därvid framhållits att, därest den av Kungl. Maj:ts befallningshavande närmast genom särskilda ombud utövade kontrollverksamheten bleve kompletterad, härmed skulle vinnas en tillräcklig garanti för en sund och från insätternas synpunkt betryggande skötsel av sparbankerna. Och denna av ett beaktansvärt antal sparbanksstyrelser framförda mening synes äga fullt fog. Ty även om det visat sig nödigt att för kontroll å övriga banker, vilka äro rena affärsföretag, hava ett centralt inspektionsorgan, lär förhållandet vara annorlunda beträffande sparbankerna. Dessa, vilka äro att betrakta som or-

tens sparkasseinrättningar, komma enligt det föreliggande förslaget alltfört att bibehålla karaktären av ortsbanker, där ledningen till fullo är inne i ortsförhållandena och där såväl ledningen som klientelet känner sig ansvara för företaget som sitt eget. Och det av Kungl. Maj:ts befallningshavande tillsatta ombudet har även utsetts eller bör kunna utses bland personer, som hava en ingående kunskap om ortens ekonomiska förhållanden, och ombudet står i vanliga fall i nära beröring med Kungl. Maj:ts befallningshavande, som sålunda lätt kan insättas i sparbankens förhållanden och med den sakkunskap, varöver nämnda myndighet förfogar, överblicka bankens förhållanden och giva råd, erinringar och upplysningar.

Skulle emellertid en särskild inspektionsmyndighet utöver den nuvarande inrättas, lärer väl kunna vara att befara, att den ansvars känsla och det intresse, varmed de nu fungerande bankombuden fullgjort sin kontrollverksamhet, i viss mån skulle försvagas, då ombuden komme att arbeta under medvetande av att sparbanksinspektionen delade ansvaret för tillsynen av banken.

Vill det således framgå, att sparbanksinspektionens inrättande ej vore nödig i och för kontrollens effektivitet, så synes densamma ej heller vara nödig i övrigt. Visserligen kan det synas, som om en för sparbankerna rådgivande myndighet på det sparbankstekniska området skulle kunna vara till gagn. Men härvid bör ej bortses från hurusom sammanslutningen mellan sparbankerna, sparbanksföreningen, innefattar så mycken sakkunskap, att densamma bör hava möjlighet att genom sin styrelse eller vid sparbanksföreningens sammanträde lämna utredningar såväl i allmänna sparbanksfrågor som i fråga om räkenskapers förande o. d.

Det vill sålunda synas, som om en tillsyn över sparbankerna ej borde för närvarande kräva inrättande av en ny myndighet med ökade kostnader för staten och sparbankerna, utan att man fortfarande kunde med förtroende lita till den princip för kontrollen, som följts enligt nu varande förhållanden och som varit en god garanti för en från insättarnas synpunkt betryggande förvaltning. Det har ju i avseende å övriga banker visat sig, att en central inspektion ingalunda förhindrat, att dessa banker gjort än så stora förluster.

Med stöd av vad här anförts, föranlåtes jag därför att yrka, att de föreslagna bestämmelserna om införande av en central tillsynsmyndighet ur lagen avföras och att tillsynen över sparbankerna enbart förläggas till Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet. Då jag emellertid ej anser, att enskild motionär bör föreslå de ändringar i lagen, som av nämnda yrkande föranledas, inskränker jag mig till att hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att handhavandet av tillsynen över sparbank skall åligga Kungl. Maj:ts befallningshavande

i det län, där sparbankens styrelse har sitt säte, och anhåller, att utskottet måtte vidtaga de ändringar i lagförslaget, som av ett bifall till denna motion föranledas.

Stockholm den 1 april 1922.

E. O. Magnusson.

I motionen instämma:

Sven Persson,
Fritorp.

Sig. A. Carlsson.

Emil Gustafson.

Carl Johanson,
Hörninge.

P. M. Olsson.

John Jönsson,
Boa.

Algot Törnkvist.

